

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

20 березня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 43/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Бутенка В.І.,

членів Комісії: Лукаша Т.В., Шиловой Т.С.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Святошинського районного суду міста Києва Зайця Тараса Олександровича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Указом Президента України від 23 січня 2012 року № 29/2012 Зайця Т.О. призначено на посаду судді Святошинського районного суду міста Києва строком на п'ять років. Строк повноважень закінчився 23 січня 2017 року.

Рішенням Комісії від 20 жовтня 2017 року № 106/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 999 суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Святошинського районного суду міста Києва Зайця Т.О.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 16 лютого 2018 року № 22/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону визначено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, добросовісність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 20 жовтня 2017 року № 106/зп-17 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Заєць Т.О. склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 90 балів. За результатами виконаного практичного завдання Заєць Т.О. набрав 93 бали. На етапі складення іспиту суддя загалом набрав 183 бали.

Заєць Т.О. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та добросовісності.

Рішенням Комісії від 16 березня 2018 року № 54/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 26 лютого 2018 року, зокрема, судді Святошинського районного суду міста Києва Зайця Т.О. Зазначеним рішенням суддю Зайця Т.О. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Комісією 10 квітня 2018 року проведено співбесіду із суддею Зайцем Т.О., за результатами якої колегією ухвалено рішення про зупинення кваліфікаційного оцінювання судді Зайця Т.О. та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про обставини, що могли свідчити про порушення суддею Зайцем Т.О. законодавства у сфері запобігання корупції, а саме: у майнових деклараціях Зайця Т.О. за 2015 та 2016 роки були відсутні відомості про перебування у власності дружини судді 1/3 частини квартири, розташованої у місті Одесі.

Рішеннями Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 листопада 2018 року №№ 2477, 2478 вирішено, що суддя Заєць Т.О. при складанні та поданні декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 та 2016 роки зазначив недостовірні відомості про: 1) об'єкт нерухомого майна, який є його зареєстрованим місцем проживання та перебуває у нього на праві користування; 2) об'єкти нерухомого майна, які на будь-якому праві використовувалися членами сім'ї (дружиною та ІНФОРМАЦІЯ_1) для проживання на кінець звітної періоду; 3) об'єкт нерухомості (квартиру), який належить члену сім'ї (дружині) на праві спільної часткової власності, чим не дотримав вимоги пункту 2 частини першої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції». Ознак правопорушень, передбачених частиною четвертою статті 172^б Кодексу України про адміністративні правопорушення та статтею 366¹ Кримінального кодексу України, не встановлено.

Судді надано можливість подати декларації за 2015-2016 роки з достовірними відомостями, що ним і було зроблено.

На адресу Комісії 07 грудня 2018 року та 19 лютого 2019 року надійшли заяви Маселка Р.А. та представника Громадської організації «Фундація деюре» Смалюка Р.В. про недостовірність тверджень, вказаних суддею Зайцем Т.О. у пункті 17 декларації доброчесності за 2016 рік, а 17 березня 2019 року електронною поштою надійшов документ під назвою: «Висновок про невідповідність судді Святошинського районного суду міста Києва Зайця Тараса Олександровича критеріям доброчесності та професійної етики» (далі - висновок).

Зазначений висновок складено та подано без дотримання вимог підпунктів 4.10.1, 4.10.3 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (далі - Регламент), а саме:

- висновок надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше, ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди;
- не зазначено процедури, в межах якої надано висновок;

- не зазначено інформації щодо пояснень судді, відмови від їх надання, мотивів та підстав їх врахування або відхилення, відомостей щодо можливості судді ознайомитися з висновком;
- інформація не підписана всіма членами Громадської ради доброчесності, які брали участь в ухваленні рішення про надання Комісії висновку.

Комісією 20 березня 2019 року продовжено проведення співбесіди із суддею, під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, які виникли під час дослідження суддівського досьє.

Представники Громадської ради доброчесності на засідання Комісії не з'явилися.

Станом на день проведення співбесіди до Комісії жодних документів щодо усунення недоліків у висновку не надходило. Оскільки зазначений висновок складено та подано без дотримання вимог підпунктів 4.10.1, 4.10.3 пункту 4.10 розділу IV Регламенту, то Комісія, врахувавши думку судді, вирішила залишити його без розгляду.

З огляду на викладене Комісія, заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Зайця Т.О. критеріям кваліфікаційного оцінювання, дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрав 410 балів.

При цьому за критерієм професійної компетентності Зайця Т.О. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Зайця Т.О. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 160 балів. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 130 балів. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди.

У ході дослідження досьє судді Зайця Т.О. Комісією встановлено та обговорено під час співбесіди, зокрема, такі питання.

Згідно з частиною першою статті 61 та частиною першою та другою статті 62 Закону суддя зобов'язаний щорічно до 1 лютого подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України декларації родинних зв'язків та доброчесності за формою, що визначається

Комісією. При цьому декларація доброчесності судді складається з переліку тверджень, правдивість яких суддя повинен задекларувати шляхом їх підтвердження або непідтвердження.

Частиною п'ятою статті 61 та частиною шостою статті 62 Закону передбачено, що у разі одержання інформації, що може свідчити про недостовірність (в тому числі неповноту) тверджень судді у вказаних деклараціях, Вища кваліфікаційна комісія суддів України проводить відповідну перевірку.

Відповідно до підпункту 6.2.4 пункту 6.2 розділу VI Регламенту перевірка повідомлення щодо інформації, яка може свідчити про недостовірність (в тому числі неповноту) тверджень, вказаних суддею в декларації доброчесності судді, що надійшло до Комісії в межах процедури кваліфікаційного оцінювання, проводиться під час дослідження досьє та співбесіди.

Суддею Зайцем Т.О. 20 січня 2017 року вперше подано декларацію доброчесності судді за 2016 рік.

Відповідно до пункту 5 Правил заповнення та подання форми декларації доброчесності судді у разі заповнення декларації вперше в ній зазначаються твердження щодо обставин, які мали місце впродовж усього життя особи, яка її заповнює.

У своїх повідомленнях заявники Маселко Р.А. та Смалюк Р.В. зазначають, що у пункті 17 поданої до Комісії декларації доброчесності за 2016 рік суддя Заєць Т.О. підтвердив, що ним не приймалися одноособово або в колегії суддів рішення, передбачені статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

На думку заявників, зазначене твердження є недостовірним, оскільки ухвалою суду від 19 лютого 2014 року у справі № 759/2804/14-к суддя Заєць Т.О. застосував запобіжний захід у вигляді тримання під вартою до учасника подій Революції Гідності – громадянина ОСОБА_1. Клопотання слідчого, подане до суду, обґрунтовувалось тим, що ОСОБА_1 входив до складу натовпу, організованого для вчинення масових заворушень на вулиці Грушевського у місті Києві. При собі ОСОБА_1 мав предмети «заздалегідь підготовлені для нападу на працівників правоохоронних органів», а саме «захисні щити та інші засоби індивідуального захисту». У клопотанні зазначалося, що ОСОБА_1 здійснив напад на представників правоохоронних органів, однак, крім рапорту працівників правоохоронних органів, факту нападу не було підтверджено іншими доказами. Необхідність тримання під вартою слідчий обґрунтовував тим, що ОСОБА_1 не киянин та не працює, через що слідчий зробив висновок, що він переховуватиметься від слідства.

Водночас ухвалою суду від 22 лютого 2014 року застосований раніше до ОСОБА_1 запобіжний захід змінено з тримання під вартою на особисте зобов'язання у зв'язку з новим клопотанням слідчого, а 24 лютого 2014 року прокурор Святошинського району міста Києва закрив вказане кримінальне провадження.

Дослідивши подану декларацію доброчесності судді Зайця Т.О. за 2016 рік, встановлено, що у пункті 17 суддя підтвердив, що він не ухвалював одноособово або у колегії суддів рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

З огляду на положення пункту 3 частини першої статті 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» до таких рішень, зокрема, належать рішення про обрання запобіжних заходів у вигляді тримання під вартою, залишення їх без змін, продовження строку тримання під вартою, обвинувальних вироків щодо осіб, які були учасниками масових акцій протесту в період з 20 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим законом (тобто до 11 квітня

2014 року), у зв'язку з їх участю у таких акціях

Суддя Заєць Т.О. надав усні та письмові пояснення, звернувши увагу, що запобіжний захід було застосовано у зв'язку з повідомленням особі обґрунтованої підозри у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 294 Кримінального кодексу України (організація масових заворушень, що супроводжувалися насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, захопленням будівель або споруд, насильницьким виселенням громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя, а також активна участь у масових заворушеннях, якщо вони призвели до загибелі людей або до інших тяжких наслідків, - караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років). На його переконання поняття «участь у масових акціях протесту» та кримінальне правопорушення за частиною другою статті 294 Кримінального кодексу України - це два різні поняття з різними правовими наслідками.

Суддя Заєць Т.О. наголосив, що ОСОБА_1 під час розгляду клопотання не ототожнював себе з учасниками масових акцій протесту, не заперечував своєї вини, а лише просив разом із захисником обрати запобіжний захід у вигляді домашнього арешту або особистої поруки, що своєю чергою свідчить про визнання ними обґрунтованості підозри у вчиненні зазначеного кримінального правопорушення. Підозрюваний та адвокат не оскаржували вказаної ухвали, не подавали скарг до Тимчасової спеціальної комісії, а тому твердження щодо порушення присяги судді вважає безпідставним та необґрунтованим.

Окрім того, суддею Зайцем Т.О. надано Комісії заяву ОСОБА_1 про відсутність будь-яких претензій до нього, а також висновок Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України стосовно доктринального тлумачення, а також застосування положення пункту 3 частини першої статті 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», згідно з яким ухвала про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою особі, яка підозрювалася у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 294 Кримінального кодексу України, а саме - участь у масових заворушеннях, не відноситься до рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

Ураховуючи викладене, Комісія зауважує, що не ставить під сумнів законність та обґрунтованість постановленого суддею Зайцем Т.О. судового рішення, однак, вбачає ознаки дисциплінарного проступку, визначені пунктом 19 частини першої статті 106 Закону, згідно з яким однією з підстав дисциплінарної відповідальності судді є декларування завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень у декларації доброчесності судді.

Частиною п'ятою статті 84 Закону передбачено, що у разі виявлення під час проведення кваліфікаційного оцінювання фактів, що можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, Вища кваліфікаційна комісія суддів України може звернутися до органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо судді, для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті.

Також Комісією досліджено обставини щодо набуття у власність суддею Зайцем Т.О. 23 вересня 2011 року автомобіля Audi Q7 2011 року випуску за 715 100 грн (орієнтовно 90000 доларів США за курсом на момент придбання).

Суддя Заєць Т.О. надав Комісії підтверджувальні документи та пояснив, що легковий автомобіль Audi Q7 було набуто у 2011 році для його потреб та потреб

батьків, які на той час були членами його сім'ї. Значну частину коштів для придбання автомобіля надали батьки. Крім того, ним пройдено перевірку відповідно до Закону України «Про очищення влади», за результатами якої встановлено достовірність відомостей щодо наявності майна та відповідність вартості майна, вказаного Зайцем Т.О. у майновій декларації за 2014 рік, набутого за час перебування на посаді судді, доходам, отриманим із законних джерел. Також у 2018 році Національне агентство з питань запобігання корупції здійснило повну перевірку його майнових декларацій за 2015 та 2016 роки, за результатами якої вирішено, що ознак правопорушень, передбачених частішою четвертою статті 172⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення та статтею 366¹ Кримінального кодексу України, не встановлено. Точність оцінки задекларованих активів відповідає даним, отриманим з наявних джерел. Наявності конфлікту інтересів та ознак незаконного збагачення не встановлено.

Комісія дійшла висновку, що результати відповідних перевірок фіскальних органів та Національного агентства з питань запобігання корупції заслуговують на увагу, оскільки достовірність та повнота відомостей, зазначених суб'єктом декларування у декларації, визначення джерел походження майна належить до їх виключної компетенції, а тому не можна стверджувати про можливу незаконність його отримання суддею Зайцем Т.О.

Таким чином, під час співбесіди Комісією досліджено та обговорено, зокрема, ту ж саму інформацію, що міститься у висновку.

З огляду на викладене, за результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Святошинського районного суду міста Києва Заєць Т.О. набрав 700 балів, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Комісія визначила, що суддя Святошинського районного суду міста Києва Заєць Т.О. відповідає займаній посаді.

Відповідно до підпункту 4.10.8 пункту 4.10 Регламенту у разі ухвалення рішення про підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за наявності висновку Комісією у складі колегії ухвалюється протокольне рішення про винесення на розгляд Комісії у пленарному складі питання щодо підтримки зазначеного рішення відповідно до вимог абзацу другого частини першої статті 88 Закону.

Рішення про підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді набирає чинності з дня ухвалення цього рішення у разі, якщо воно буде підтримане не менше, ніж одинадцятьма членами Комісії згідно з абзацом другим частини першої статті 88 Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 88, 93, 101 Закону, Регламентом, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Святошинського районного суду міста Києва Заєць Тарас Олександрович за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрав 700 балів.

Визнати суддю Святошинського районного суду міста Києва Зайця Тараса Олександровича таким, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.8 пункту 4.10 розділу IV Регламенту.

Звернутися до Вищої ради правосуддя для вирішення питання про відкриття

дисциплінарної справи чи відмову у її відкритті стосовно судді Святошинського районного суду міста Києва Зайця Тараса Олександровича.

Головуючий

В.І. Бутенко

Члени Комісії:

Т.В. Лукаш

Т.С. Шилова